

მასშტაბური ბოლო ზარი ოჯურგეთში

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში ცენტრალურ მიედანზე მოსწავლეების, მასწავლებლების და შძობლების მონაწილეობით მასტებაური ბოლო ზარი გამართა, რომელშიც 44 სკოლის 300 მოსწავლე, ასევე პედაგოგები და შძობლებიც მონაწილეობდნენ.

სკოლის კურსდამაგრებულებს მიესა-
ლონ გურიაში სახელმწიფო რწმუნებ-
ული გარეგი ურუმიაზე ღმრთელის მუნ-
იცავალიტეტის საქრებულოს თავმჯდო-
სკონტრის ორგანიზებით ჩატარდა.
ბოლო ზარის დასრულების შემდეგ
ასალგაზრდების გამწყობაზე **DJ** გოგა
პაპსკირძა იზრუნა.

გაზეთი გამოდის
1931 წლის 5 იანვრიდან

საზოგადოებრივ - პოლიტიკური განეთი.
ყოველყორეული გამოშვება. № 12(10448) 25 მაისი, 2023 წ. ვასი 80 თეთრი.

ნაგრმალები „ჩაის გზის“ ვესტივალისთვის ეპადებიან

„ულეველა“ მაღე გასთავაზებს ბაზარს ულევ
პროდუქციას....

ანუ, ეს საზოგადო საუკეთესო მაგალითია, იმისა, თუ როგორ შეიძლება
ითანამდებობლოს სახელმწიფოს და კარძო სექტორს

ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის სოფელ ზოტე
ელმწიფოვის მხარდაჭერის სოფლობრივ-სამეურნეო კომისიის მიერ დაგენერირებულ „ულეველას“ თარიღი 2010 წლის 20 მარტის 12:00 სასტაციურო მუნიციპალიტეტის მიერ დაგენერირებულ „ულეველას“ თარიღი 2010 წლის 20 მარტის 12:00

ულამაზეს სოფელში იწვევს
მნახველთ.

სოფელი ზორი, ძაღლო
ანი სოფელი გურიის რეგიო
ნის ჩოხატავის მუნიციპა
ლიტეტში, ზღვის დონიდა
820 მეტრზე მდებარეობს
კონკრეტულ მასაზე და

დღის მთაზე, „ლომისციხის“
ნაშთები დღესაცაა შემორჩ
ნილი. აქ, კერძოდვე რუსეთ
ოსმალეთის ომის დროს, ზემო
აჭარის სოფ. ლორჯვიმიდან
1877-1878 წლებში ჩამოსა-
ხლებულა რამდენიმე ოჯახი
დღეს, აქური მკვიდრნი, სწო
რედ მათი შთამომავლები არ
იან.

რჯე ხელი აჭარელი კაცისა,
რომელმაც იცის მძის ფასი
და შრომის ფასიც. და ამ ფას-
დადებული გარვების ერთ-ერთი
შეღეგი მოწმიბს, თუ მოინ-
დომებ, მაუღწეველიც არაფე-
რია.

სახელმწიფოსა და ადგილ-
ობრივ ფურმერთა ერთობლივი
ძალისხმევით, კონკრეტულივში,
ჯერ ადგილობრივ ფურმერთა
გაერთიანება განხორციელდა,
შემდეგ კვლავ რამდენიმე
მნიშვნელოვნი პროექტი და...
სახელმწოდებით „ულველა“ –
რძისა და რძის პროდუქტების
გადამზადებელი საწარმო
უკვე გაახსნა. იდეის ავტორი,

ზოტის საკუარო სკოლის პედ-
აგოგი ნევრიზ მიქელაძე გახ-
ლაგოთ.

აი, რას გვიამბობს საწარ-
მოს შექმნის ისტორიაზე ქალ-
ბატონი მანნა მინდაქე, საქარ-
თველის გარემოს დაცვისა და
სოფლის მეურნეობის სამინ-
ისტროს ჩოხატაურის მუნიცი-
პალიტეტის საინფორმაციო-
საკონსულტაციო ცენტრის
ხელმძღვანელი:

„ - ჩვენთან სასახურში,
10 წლის წინ, ასკოვანი კაცი
მოვიდა და გვითხრა: - კარგია,
ბიძინა იგნანტშეოდა რომ
აღნიშვნა, სოფლის მეურნეობა
უნდა განვითარდეს. მე ვარ
ზოტელი კაცი და მიმაჩნია,
რომ ეს აუცილებელია. მეტიც,
ჩენი გადარჩენის საფუძველი,
სწორებ სოფლის მეურნეობის
განვითარება უნდა იყოს. ჩვენ
ზოტში უნდა შეკვეთათ
მნაშენელოვანი საწარმო. მომე-
წონა მისი იდეა, შემართება
და იმდინან განწყობა. მას
შეძლებ დაიწყო ვიზიტები,
მცდელობები. გაჩნდა იდეა,
კოოპერატივის შექმნისა. დავა-
კავშირებ სოფლის მეურნეო-
ბის სამინისტროს. 4 პრო-
რამაში მიიღო მონაწილეობა
ბატონის ნეკრიზმა და მისმა
აუნაშვნა. “

პირველი ეტაპი: მაღალ-
მთიან რეგიონებში, სახელმწ-
იფო საკუთრებაში არსებული
სათიბ-საძოვრების რაციონა-
ლური გამოყენების სახ-

21 მედალი ღია პირველობიდან!

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სპორტულ - გამაჯანსაღიბელ დაწესებულებათა გაერთიანებს, ვახტანგ ბლაგ-იძის სახელობის სპორტის სასახლემ ბერძნულ - რომაულ ჭიდაობაში (2010 - 2012 წელს დაბადებულთა შორის) უკვე ტრადიციად ქცეულ გუქრო ტურნირისა და ოური ხომერიეკის ჩსოფნისადმი მიძღვნილ ღია პირველობას უმასპინძლა.

ტურქიანში საქართველოს
მასშტაბით 350 მეტი სპორ-
ტსმენი, სხვადასხვა მუნიცი-
პალი-ტეტრიდან იღებდა მონაწ-
ილეობას.

როგორც ყოველთვის აღნ-
იშნულ ტურნირზე წარმა-
ტებით იასპარეზეს ოზურგ-
თალმა მოჰქიდავიბმა, ჩვინმა

როგორც ყოველთვის აღნ-
იშნულ ტურნირზე წარმა-
ტებით ასპარეზეს ოურგ-
ოლომა მოჰქიცავისტა, ჩვენია
61 კგ.
ბეჭა თოდრაძე 35 კგ
საბა ჩხეიძე 66 კგ

88

ବାଦରୀଏଇ ଉନ୍ନାରିଥୀ 20 କଳ
ଦାଵିତ ଉନ୍ନାରିଥୀ 23 କଳ
ନିକଟଲିଙ୍କ କୁର୍ତ୍ତିଶୋଠୀ 41 କଳ
ଦାଵିତ ମନ୍ତ୍ରୀଥୀ 51 କଳ
ସାବା ପାନ୍ଧାଲମିଥୀ 61 କଳ
ନିକଟଲିଙ୍କ କୁଗଲିଥୀ 71 କଳ
ମାତ୍ରାକା ଫର୍ନଫାଠୀ 71 କଳ
ନିକଟଲିଙ୍କ କିଲାଥୀ 32 କଳ

II ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପରିଚୟ

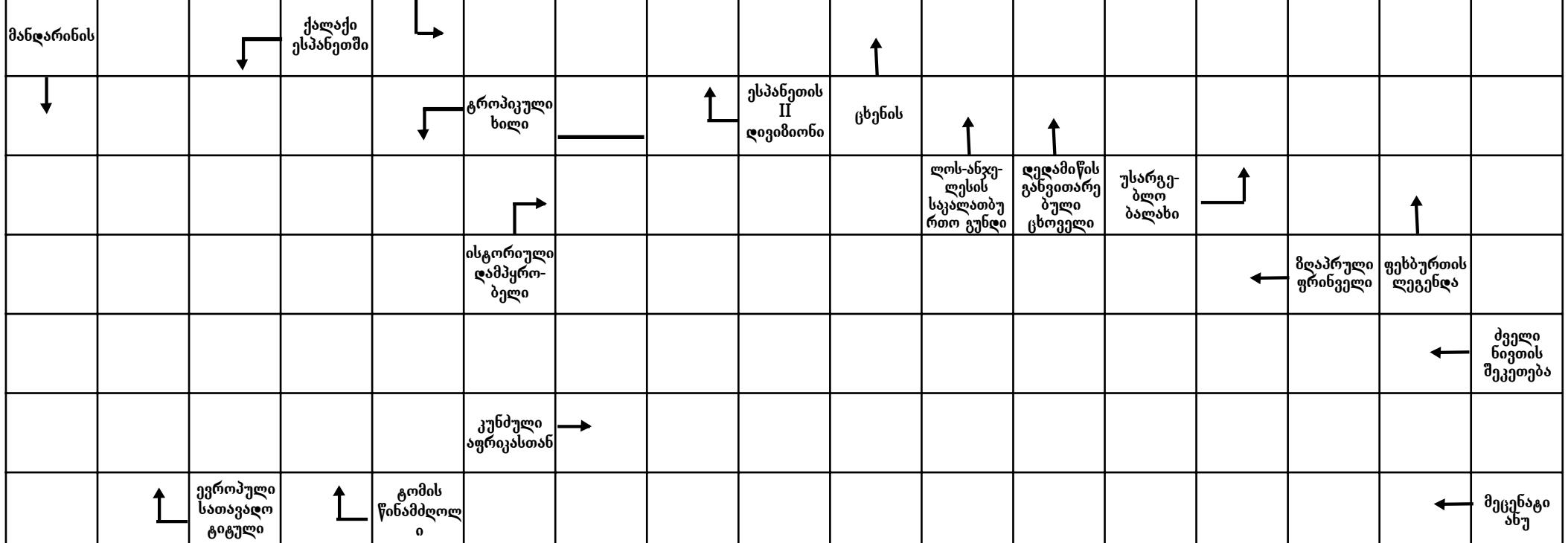
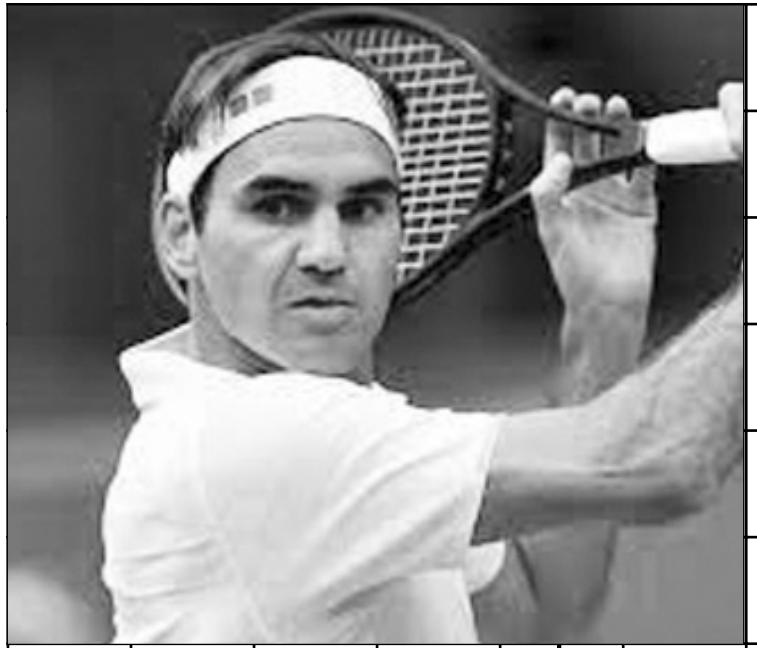
ଦାଵିତ ତାମିଥୀ 29 କଳ
ଦାଵିତ ଫର୍ଣଲିଥୀ 23 କଳ
ଲୁହକା ମନୀସିର୍ବାଜୀଶ୍ଵରିଲୋ
ସ.
ଦେଖିବା ତାମରାଠୀ 35 କଳ
ସାବା ରିତ୍ତୀଥୀ 66 କଳ

II ადგილი

დავით ოოიძე 29 კგ
დავით დოლიძე 23 კგ
ლუკა მოისწრაფიშვილი
ბ.
ბექა ოოლრაძე 35 კგ
საბა ჩხეიძე 66 კგ

III ଅଳ୍ପଗାନ୍ଧୀ
ଗିରୋରୁଗି କିଶୋରଲୀଠିଶ୍ଵରିଲ୍ଲୋ 35କ୍ଷ
ଦାଵିତ ମାତ୍ରକାଙ୍ଗ 41କ୍ଷ
ଦେବେ କାହାରୁଦ୍ଧର୍ମ 71କ୍ଷ
ଲୁହକା ଗଣେ 90କ୍ଷ
କୁରୁକୁଳେ ମାତ୍ରକାମ୍ଭିଲ୍ଲୋ 44 କ୍ଷ
ତେମୁର କିଶୋରଲୀଠିଶ୍ଵରିଲ୍ଲୋ 61 କ୍ଷ
ଗାବରିଏଲ ତାପଦ୍ରିଷ୍ଟି 38 କ୍ଷ
କିଶୋରାମ୍ଭ ଗାନ୍ଧାରି 32 କ୍ଷ
ଓତ୍ତୁରଗ୍ରେଟେଲ୍ଲୋ ମନ୍ଦିରିଦା-
ଦୀ ଆଶାରୁଥିନ୍ଦ୍ରିସତ୍ତ୍ଵିଲ୍ଲୋ :
ଫମ୍ବା ଚୁରୁକାମିନ୍ଦର୍ମା, କୁନ୍ଦା
ଲୋଗିନ୍ନର୍ମା, ଲାହା ଦୋକୁର୍ବିହାର,
ଲାକ୍ଷ୍ମୀର ଅଦାଶିଦ୍ଧମ୍,
ଲୂହାଶ
ଶ୍ଵେତଶ୍ଵରିଲ୍ଲୋ, ଲୂହା ଶ୍ଵେତ-
ଶ୍ଵର, ଶ୍ଵରାମ ମାତ୍ରକାମିଶ୍ଵରିଲ୍ଲୋ,
ରାଧା ରାଧା ଶ୍ଵେତରାମ ଅଦାଶିଦ୍ଧମ୍
ମହାଦେଶ
କ୍ରମିନ୍ଦର୍ମାବ୍ଦୀରେ ରାଧା ସାକରିଥେ
କାଇଥେ ଗାନ୍ଧୀଲ କାନ୍ତରିତ୍ତେ-
ଶ୍ଵରୀରେ ମେଦଲ୍ଲେବୀ, ତାତ୍କେବୀ ରାଧା
ଲେଖାବୀ ଗାନ୍ଧାରିତାତ.

სპანიული

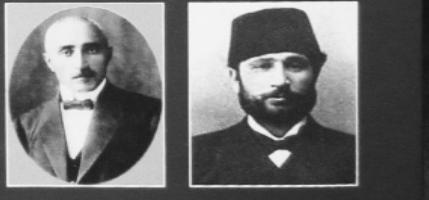
კასებები:

ავტოკაფალისტური მოძრაობა

ବ୍ୟାକ୍‌ତିକାଳ ପାଇଁ

საქართველო
სრულუფლებოვანი
დამოუკიდებელი
სახელმწიფო (1918)

სხდომაზე მყოფთა აზრი ამ
საკითხთან დაკავშირებით ორად გაიყო:
პროფესორი ალექსანდრ ალმაზოვი
პირველი შეცვლით საეკლესიო კრების
მე-6 და მე-7 კანონების დამტკიცებას
აღნიშულ საკითხთან დაკავშირებით
არამართებულად მიჩნევდა, რადგანაც
თვლიდა, რომ ამ კანონების ბერძნული
ტექსტი სხვაგვრად იკითხებოდა. პრო-
ფესორმა ნიკოლა ზორჩერს იმ სხდო-
მაზე მყოფთ შესხენა, რომ იგი საეკლე-
სიო კანონებს მხოლოდ ბერძნულ ენაზე
კითხულიბდა, ამიტომ შეცდომა გამორ-
იცხული იყო. პროფესორ ალმაზოვს
სხვა შენამშენებიც ჰქონდა კოლეგის
მოხსენების მიმართ. კერძოდ, იგი
თვლიდა, რომ ეკლესიაში ტრადციებს
ორ კატეგორიად ყოფილნი, რაც მათი
მოქმედების სანგრძლივობით იყო
გამოწვეული. პირველი კატეგორიის
ტრადციებს მიეკუთვნებოდა ის წეს-
ჩვეულებები, რომელებიც ქრისტიანო-
ბასთან ერთად განჩნდა, ხოლო მეორე
კატეგორიას – ისინი, რომელებიც შედარ-
ებით გვიან პერიოდში ჩამოყალიბდა.
პროფესორი ალმაზოვი თვლიდა, რომ
ზორჩერს კი მიერ მსგავსი მაგალითის
დასხელვას საქართველოს ეკლესიის
ავტოკეფალიის საკითხის გადაჭრის
დროს არასწორი იყო, რადგან
თავდაპირველი წესჩვეულებები საქარ-
თველოს ეკლესიას არ გამნდა. პროფე-
სორ ალმაზოვის აზრით, არანაირი
რელიგიურ-ზნობრივი პრინციპი არ
გამნდა იმ გადმოცემასაც, რომელიც
საქართველოში ანდრია პორევლიწოდებუ-
ლის შემოსვლას ეხბოდა, რომლის
დასაცუიებაც, რესი მუცნიერის აზრით,
არავის შემდო. ალექსანდრ ალმაზოვს
მიაჩნდა, რომ ავტოკეფალიის მოპოვება
ყოველთვის დამოკიდებული იყო
მოსახლეობის პოლიტიკურ მზადებელ-
ნაზე. რესი მუცნიერების პოლემიკაში
თავისი ანტიქართული განწყობილებით
ცნობილი პროფესორი ი. ს. ჯალმოვც
ჩაერთო. მან აღნიშნა, რომ ავტოკეფალი-
ის მინჭებისათვოს დადგი შაშვენილობა
ჰქონდა პოლიტიკურ და ეთნოგრაფიულ
პრინციპებსაც. აქედან პირველი, ე. ი.
პოლიტიკური პრინციპი, ისტორიაში
უფრო მეტად იყო მოღებული და გამა-
რთლებული.

დღისტურაში პროცესიონმა ივან სოფო-
ლივრები მიიღო მონაწილეობა. სოფოლ-
ივრები თავისი შეხედულება, თუ რატომ
უნდაელარებონათ საქართველოს გელა-
სიის ავტოკრატორა, ასე ჩამოაყოლება:

"სრულდად ვეთანხმები ა. ი. აღმა-
ზოვს იმაში, რომ XI საუკუნეში
საქართველოს ეკლესია არ ფლობდა
სრულ კანონიკურ ავტოკუფალიას. ეს
ეკლესია IV საუკუნეში აღმოცენდა,
ხოლო სრული ავტოკუფალია
საბოლოოდ XI საუკუნეში მიიღო, რასაც

ბალსამინიც ადასტურებს. ვერ დაგვთანხმები ა. ი. აღმაზოვს იმაში, რომ თითქოს საქართველოს ეკლესიამ ავტოკუფალია შემთხვევით მიიღო. ჩვენს კრისტიანული დეტალურად დადასტურდა, რომ ქვემის პოლიტიკური დამოუკიდებლობა ყოველთვის წინ უძღვის ეკლესიის ავტოკუფალიას. საქართველოშიც ზუსტად ასე მოხდა. კანონიკური ავტოკუფალიის მინიჭებისთანავე (ე. ი. XI საუკუნეში) საქართველომ არა მარტო დიდ პოლიტიკურ ძლიერებას მიაღწია, არამედ ხელსაყრელი პირობები გურჩნდა ეკლესიური ცხოვრებისთვის. კვლევით IX საუკუნეში საქართველოს ეკლესიას თავისი წინამდობლის თავისეუფლად არჩევის უფლება პეტრე, ხოლო უკვე XI საუკუნეში საქართველოს ეკლესის მწევმმთავარმა, კათოლიკოსმა, მიიღო დე ფაქტო მართვისა და სამართლის უძლევის უფლებები. იგი, ამასთანავე, თაგძელდომართობდა საკულესით კრებებს. მისი ძალაუფლება ვრცელდებოდა ბევრ მღვდელმთავრზეც. უდავოა, დე ფაქტო საქართველოს ეკლესია ავტოკუფალური გაცილებით უფრო აღრე იყო, ვადრე XI საუკუნეში თავის დამოუკიდებლობას კანონიკურად მიიღებდა. საქართველოს როგორც პოლიტიკური, ისე საკულესი მდგომარეობა გვიჩვენებს, რომ მისი ავტოკუფალურობა არ იყო შემთხვევითი. ამასთანავე, საქართველოს ეკლესიის ავტოკუფალია, ჩემი აზრით, იყო სრული, მსაგასსლევე სხვა ეკლესიების ავტოკუფალიისა...) სხვათა შორის, ეს მტკუდა-ბა XIV საუკუნეში ივგრიის კათოლიკოსისადმი კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოს მიმართვის ფირმულორებით. ბიზანტიელი მწერალი კოდინი გვამცნობს მართლმადიდებელი ავტოკუფალური ეკლესიების წინამდობლების ტიტულატურებს, რომლებთანაც ბიზანტიის საპატრიარქოს, საკულესით საქმებიდან გამომდინარე, ურთიერთობა პეტრიდა. მათ რიცხვში მთითებული იყო ივგრიის ეკლესიის წინამდობლობიც, რომლის ტიტულიც, ბიზანტიური ტრადიცით, ოფიციალურად შემდეგი სახით არის წარმოდგენილი: "უნეტარესი მთავარებისკონტის, სრულიად ივერიის კათოლიკოსი, სული წმიდით საყაპურელი ძმა და თანამოღვაწე ჩვენი საქმისა". მიმჩნია, რომ ავტოკუფალური გალუსიების წინამდობლებს შორის საქართველოს კათოლიკოსის მოხსენიება მის თანასწორ უფლებას ადასტურებს".

ଅଣ୍ଣେବିନ୍ଦୁ ଅମ୍ବାତେର୍ଗ୍ରା, ରନ୍ଧ୍ରେଲ୍ଲିପୁ ଅ
କେଳାମନ୍ଦିର ପ୍ରକାଶକୁ ପ୍ରକାଶକୁ କରିବାକୁ ପାଇଁ
କାରିତାବଳୀ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଏହାକିମ୍ବାନ୍ଦୁ ପାଇଁ
କାରିତାବଳୀ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଏହାକିମ୍ବାନ୍ଦୁ ପାଇଁ
କାରିତାବଳୀ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଏହାକିମ୍ବାନ୍ଦୁ ପାଇଁ

კვლავ ძევს შეხედულებაზე კრჩხია, ხოლო რაც შეეხება კათოლიკოსის უფლებათა გავრცელებას, გაზარებ ფორმალურ თყალსახრისს(...). როდესაც ვსაუბრობ საქართველოს ეკლესიის არასრულ ავტოკეფალიაზე, აյ ვეულისხმობ იმას, რომ საქართველოს ეკლესიაში ანტიოქიის პატრიარქებე ლოცვა არა-სოდეს შეწყვეტილა. ეს კი ძაღლზე ბეჭრს ნიშნავს. ანტიოქიის პატრიარქის მორალურ-ზნებიძრივი ავტორიტეტის აღიარება უკვე ადასტურებს საქართველოს ეკლესიის მასზე დამაკიდებულების ფაქტს. რაც შეეხება ტიტულის ფორმულირებას, ეს თავისთვის არაფრის ნიშნავს, ეს ჩვეულებრივი პატივისცემის გამოვლინებაა, რომელსაც სხვა მიმდინარეობის ეკლესიებშიც კვლებთ".

აღნიშვნულმა საკითხმა რესუეტის
საკულტო კრების წინარე თაობირზე
საქართველო მწვავე კამათი გამოიწვია. რესუეტი
მეცნიერების და სასულიერო პირების
საკუთარი შეხედულებების დაცვას და
დამკაიძრებას ცდილობდნენ. პროფესიონალი-
მა აღუსასიდრ ბრილიანტოვმა სცადა
გაყავითლებინა ქართველი ეპისკოპოსე-

პროფესიონალი დ. ს. პალმეგვა ისარგვ-
ბლა იმ ფაქტთ, რომ ეპისკოპოსები
კირითი და ლურნიდა, ასევე ქართველი
მეცნიერები სხდომას არ ესწრებოდნენ
და განაცხადა:

„სამწუხაროდ, თვითონ ქართველები,
რომელიც ავტოკუფულას თხოვთხნებ,
დღეს ჩექნ გვერდით არ არიან და თუკი
ისინი აქ იძებოდნენ, სახურველი იყო
მათვან პირადად მოვკებინა, თუ

1905-1906 წლებში

მაღლის მიღების შეძლევ რუსთის ეკლესიასა და სახლმწიფოსთან, როგორი სახისა მათი პროექტი და რატომ უნდა დაკამყოფდონენ მსოლოდ სრული გამოცდაგვებით".

ამ კითხვით დასრულა რუსის მეცნიერება თავისი გამოსკლა. რუსთის საეკლესიო კრების მეორე განცოვილების სხდომის თავმჯდომარე გამოეხმაურა კოლეგის შეკითხას და აღნიშნა, რომ ქართველებს მართლაც პჰინდათ შედეგნილი ავტოკოვალის აღდგენის პროექტი(გულისხმიდან ქართველი სამდვლელობის კრების მიერ 1905 წლის 18 დეკემბერს დატოვებული საქართველოს ეკლესიის რეორგანიზაციის მიზანი და სახლმწიფოსთან თავმჯდომარებ სიხროვა სამოქალაქო მრჩეველ ვ. ფ. ტრელინს, წაკითხა მოხსენება, რომელიც კავკასიის ახალმოსახლეების გაფირვებასა და საქართველოს საეზოარქიტოს ფარგლებში ხალხის ტრომბირივ და სარწმუნობრივ დაყოფას ეხებოდა. როგორც მომსხენებლმა აღნიშნა, კავკასიაში რუსების შევიწრიულას ბილო არ უნდა. ცხადია, ტრელინის მოხსენება თავიდან ბოლომდე არასებულ ფაქტებს ემყარებოდა, მაგრამ იმუმად მათი შემოწმება შეუძლებელი იყო.

მოთხოვნა მხოლოდ ზოგადი ფორმით
წარმოადგინეს და არ განმარტეს, თუ
როგორ მოიქცეოდნენ მომავალში.
აშკარა იყო, რომ რეგის სულიერო
პირებისათვის და მეცნიერებისათვის
ქართველი მეცნიერებისა და სამდგრა-
ვლობის დამჯერებელი არგუმენტები
საკმრისა არ აღმოჩნდა.

1906 წლის 13 დეკემბრის სხდომა. 1906 წლის 13 დეკემბერს მეშაობა განაგრძო რესეტის საეკლესით ქრეზის წინარე თათბირის მერიე განყოფილებაშ (სუქელამ), რომელსაც თაგანვილმარტობდა ლიტვის მთავარების ქოპოსი ნიკოლაი (ნიკოლაი ფერნენვით). კრებას ესწრებოდნენ: მოგილიოვას ეპსიკოპოსი სტეფანი; დეკანოზები: ჭიმოვე ბუტკევიჩი, იან ვოსტორგოვი; პროფესორები: ფილიმონტოტოვი, ილია ბერძინიკოვი, ალექსანდრ ალმაზიოვი, ნიკოლაი გლუბორგესკი, ალექსანდრ ბრილიანტოვი, ივან სოფოლივი, ი. ი. კოალოგინი. სხდომას ასევე ესწრებოდა უწმიდესი სინოდის ობრ-პროცესურირი და უწმიდესი სინოდის კანცელარიის წარმომადგენელი, სამოქალაქო მრჩეველი პ. ფ. ტრელინი.

რუსეთის საეკლესიო კრების წინარე თათბირის მეორე განყოფილების სხდო-მაზე მოისმნეს კავკასიაში საეკლესიო საქმეების მოწყობის ორი პროექტი. მთავარების კოპის ნიკოლოს აზრით, სკოლა, მეორე პროექტზე შეეჩერებინათ არჩევანი, რადგან ეს პროექტი მეტ-ნაკლებად და ძალაშეცვლებად ქართვე-ლების ეროვნულ მისამაფებებს. ასევე შესაძლო იყო, ქართველები პირველ პროექტსაც შეჰვებოდნენ, თუკი გაზარ-პირველი თუ მეორე პროექტი? პირველი პროექტის შესახებ აზრი გამოთქვეს დეკანოზებმა: ტიმოფე ბუტაკვიჩიმა, თან ვისტორიუმს და პროფესიონალურ აღმაზოვება, მეორე პროექტის თაბაზე კი - სხდომის დანარჩენა წევრებმა. უმრავლესობის გადაწყვეტილებით სხდომას მიიღო მეორე პროექტი, რომელიც თვალისწინებდა კავკასიაში ორი სამიტროპოლიტოს დაარსებას.

ქისი ქართველი ოქტომბერიდა და არა რუსი. პროგრესიონი ნიკოლაი გლუხოვკოვსკი თვლილა, რომ ამ საკითხს ძალზე ფრთხილად უწდა მოჰკიდებოლონენ, აქევე წარმოვადგენთ რუსეთის საეკლესიო კრების წინარე თათბირის მცირე განყოფილების მიერ შემუშავებულ ორივე პროცესს:

(გამოცემის ინდენტი)
ვახტანგ გურული
(საქართველოს ახალი ისტორია, .
(1801-1918) წიგნი 3; გვ: 526-529
ლასწყისი ის. „აღმიანი“ №18-32, 2022წ.
№3-11, 2023 წ.

